

Visie op taalonderwijs – Woordenzee

Taal als sleutel tot participatie

In buitengewone basisschool **De Veerboot** geloven we dat taal de sleutel is tot leren, communiceren en volwaardig deelnemen aan de samenleving. Voor onze leerlingen is **spreken** een cruciale vaardigheid om hun gedachten, gevoelens en ervaringen te kunnen delen. Daarom zetten wij sterk in op een doordachte en doelgerichte aanpak van het taalonderwijs, met een duidelijke focus op **woordenschatuitbreiding** en **zinsbouw**.

Focus op spreken

Spreekvaardigheid vormt de kern van ons taalonderwijs. We creëren dagelijks rijke spreekmomenten waarin leerlingen actief worden uitgenodigd om taal te gebruiken in betekenisvolle contexten. We werken doelgericht aan:

- het begrijpen en gebruiken van nieuwe woorden
- het opbouwen van correcte en functionele zinnen
- het vergroten van spreekdurf en taalvertrouwen

We vertrekken steeds vanuit wat leerlingen al kennen en bouwen hier stap voor stap op verder, met veel herhaling, modelleren en positieve feedback.

Ook voor niet- of weinig sprekende kinderen zetten we in op taal en communicatie door gebruik te maken van ondersteunende communicatiemiddelen. We maken gebruik van picto's, praatknoppen, praatmuur, TD Snap en Mind Express, SMOG.

Thematisch en functioneel werken

Ons taalonderwijs is **thematisch opgebouwd**. Thema's sluiten aan bij de leefwereld en interesses van de leerlingen en bieden een herkenbaar kader waarin taal betekenis krijgt. Binnen deze thema's werken we functioneel: taal wordt niet los aangeboden, maar steeds ingezet om iets te **doen, beleven** of **ervaren**.

Door taal te koppelen aan concrete handelingen, opdrachten en dagelijkse routines, vergroten we het begrip en de transfer naar andere situaties. We zetten in op speelse, interactieve werkvormen zoals taalspelletjes, rollenspelen, bewegingsactiviteiten, digitale tools en coöperatieve opdrachten. Door spel worden leerlingen gemotiveerd om taal te gebruiken, nieuwe woorden te oefenen en zelf taal te produceren. Spelonderwijs leren verlaagt drempels en verhoogt betrokkenheid en zelfvertrouwen.

Woordenschat en zinsbouw als fundament

Een sterke woordenschat en een duidelijke zinsstructuur vormen de basis van spreken. Daarom werken we expliciet aan:

- het aanleren en inoefenen van kernwoorden binnen elk thema
- het uitbreiden van woordbetekenissen en -gebruik
- het aanbieden en oefenen van vaste zinsstructuren die houvast geven bij het spreken

We maken hierbij gebruik van visuele ondersteuning, herhaalde taalmodellen en differentiatie op maat van de leerling.

Samenwerking en co-teaching

Goed taalonderwijs maak je niet alleen. Door nauw samen te werken met collega-leerkrachten, therapeuten en ondersteuners zorgen we ervoor dat iedereen rond dezelfde doelen werkt. We nemen regelmatig de tijd om samen af te stemmen over thema's, wat leerlingen nodig hebben, welke aanpak we kiezen en hoe de taalontwikkeling verloopt. Zo blijven we niet naast elkaar werken, maar echt mét elkaar.

Co-teaching speelt hierin een belangrijke rol. Door samen in de klas te staan, kunnen we flexibel inspelen op wat er op dat moment nodig is. We kunnen elkaar aanvullen, modelgedrag tonen en taal stimuleren binnen verschillende lessen en klascontexten. Dat maakt het makkelijker om taalinterventies meteen in te zetten wanneer ze zinvol zijn, en om extra te oefenen met leerlingen die daar baat bij hebben.

De overlegmomenten helpen ons om een gedeelde visie op taalonderwijs te ontwikkelen en vast te houden. Doordat we afspraken maken en ervaringen delen, krijgen leerlingen een herkenbare en consequente aanpak doorheen de hele school. Op die manier bouwen we samen aan sterk, gedragen en doelgericht taalonderwijs.

Leren door ervaring en uitstappen

Taal leeft buiten de klas. Daarom hechten we veel belang aan **ervaringsgericht leren en uitstappen**. Voor, tijdens en na deze activiteiten werken we intensief aan spreken: leerlingen bereiden zich talig voor, benoemen wat ze zien en doen, en kijken samen terug.

Deze ervaringen bieden authentieke taalprikkel en versterken de motivatie om te spreken.

Werken met een leerlijn

Onze aanpak is verankerd in een duidelijke **leerlijn spreken**, waarin woordenschat en zinsbouw systematisch worden opgebouwd. Deze leerlijn zorgt voor samenhang, continuïteit en haalbare groeikansen voor elke leerling. We volgen de ontwikkeling nauwgezet op en passen onze aanpak aan waar nodig.

Besluit

In De Veerboot zetten we in op taalonderwijs dat **betekenisvol, samenhangend en ervaringsgericht** is. Door te focussen op spreken, woordenschat en zinsbouw, en door thematisch en functioneel te werken in een sterk samenwerkingsverband, geven we onze leerlingen de taal die ze nodig hebben om zich te uiten en hun plaats in de wereld te vinden.